

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/858
G.K. 46

Sayı : B.17.0.SGB.0.10.00.00 - 610 - 4173 - 17380
Konu : Soru Önergesi

06.11/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Malatya Milletvekili Sayın Veli AĞBABA tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/858 Esas Nolu yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. Maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EK: Soru Önergesi cevabı (... sayfa)

SORU 1: Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB), resmi web sitesinde 2010 yılına ait yayımladığı verilerde, Devletin yalnızca 36.599 engelli öğrenciye eğitim-öğretim verdiği gerçeğini gözler önüne sermektedir. Oysa ülkemizde eğitim-öğretim çağında olan engellilerin sayısı yüz binlerle ifade edilmektedir. Resmi verilere göre, 36.599 öğrenci dışında kalan engelliler eğitim hakkından mahrum kalmaktadır. Ülkemizde eğitim-öğretim çağında bulunan engellilerin sayısı kaçtır ve bunların eğitim-öğretim hizmetlerinden yararlanması için ne gibi yeni düzenlemeler yapmayı düşünmektesiniz?

SORU 2: Ülkemizde yaklaşık 700.000 zihinsel engelli bulunduğu bilinen bir gerçektir. Zihinsel engellilerden 220.000 tanesi eğitim almış fakat yaklaşık 480.000 zihinsel engelli çocuğumuz eğitim almamaktadır. Zihinsel engellilerin eğitim-öğretim hizmetlerine erişimi ve bu hizmetlerden yararlanması için ne gibi ek düzenlemeler yapmayı düşünmektesiniz?

CEVAP 1-2: Türkiye Özürlüler Araştırmasına göre ülkemizdeki özürlü nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %12,29'dur. Bu kapsamda 0-9 yaş arasında 216.805, 10-19 yaş arasında 243.580, 20-29 yaş arasında 312.743 özürlü birey bulunmaktadır.

2010-2011 eğitim-öğretim döneminde özel eğitimden yararlanan özürlü öğrencilerden 49.500'i özel eğitim okulları ve özel eğitim sınıflarından, 93.000'i kaynaştırma eğitiminden yararlanmakta olup, resmi eğitim kurumlarında eğitim alan öğrenci sayısı 142.500'dür. Özel eğitimin kaynaştırma kapsamında yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Ayrıca yasal düzenlemeler sonucunda özel eğitime ihtiyacı olan daha fazla bireyin destek özel eğitimden yararlanması sağlanmıştır. Özel eğitim desteği alan öğrenci sayısının 2012 yılı sonunda 250.000'i aşması beklenmektedir. Bu sayı içerisinde destek özel eğitimden en fazla yararlanan özür grubu zihinsel özürlülerdir.

Bununla birlikte özel eğitime ihtiyacı olup resmi, özel eğitim okullarına, özel eğitim sınıflarına ve erken çocukluk ve okul öncesi eğitimine devam eden özürlü öğrencilerin faydalandığı "Özel Eğitime İhtiyacı Olan Öğrencilerin Okullara ve Kurumlara Erişiminin Ücretsiz Sağlanması Projesi" 2004-2005 eğitim öğretim döneminden itibaren hayata geçirilmiştir. Proje, Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı işbirliğinde yürütülmektedir. Proje ile 2012-2013 eğitim-öğretim yılı sonuna kadar 45.000 öğrencinin taşınması planlanmaktadır.

SORU 3: 5378 sayılı Kanun'un 15 inci maddesi işaret dili sistemi geliştirilmesi ile ilgili olmasına rağmen henüz uygulama safhasına gelmemiştir. MEB halen işaret dilinin kullanımını yasaklayan müfredatı sürdürmektedir. İşitme engelli bireylerin kendi somut durumlarına ilişkin düzenleme yapılmayarak, eğitim hizmetlerinden alacakları fayda zaafa uğratılmaktadır ve kısıtlanmaktadır. Bu durumun ortadan kaldırılması için ne gibi düzenlemeler yapmayı düşünmektesiniz?

CEVAP 3: 31.05.2006 tarih ve 26184 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği"nde işaret dilinin kullanımını yasaklayan bir müfredatın uygulamasına yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte Türk İşaret Dili Sisteminin oluşturulması ve uygulanması çalışmaları kapsamında Türk İşaret Dili Bilim ve Onay Kurulu (TİDBO) kurulmuş, Türk İşaret Dili sözlüğü MEB tarafından hazırlanmıştır.

Ayrıca Türk İşaret Dili Sistemi oluşturma süresince Milli Eğitim Bakanlığı tarafından işaret dili eğitimcileri ve işaret dili tercümanları yetiştirilmektedir. İşaret dili tercümanı ve işaret dili eğitimcileri ihtiyacının giderilmesi için önümüzdeki günlerde Bakanlığımız, İŞ-KUR ve MEB işbirliği ile bir projenin hayata geçirilmesi planlanmaktadır. 21.05.2012 tarih ve 28330 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk İşaret Dili Sisteminin Oluşturulması ve Uygulanmasına Yönelik Usul ve Esasların Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik" in bazı hükümleri değiştirilerek daha önce işaret dili tercümanı belge veya sertifikası almış olanlara bir defaya mahsus olmak üzere yapılacak değerlendirme sınavı sonucunda başarılı olmaları hâlinde Bakanlık onaylı sertifika verilmesi karara bağlanmıştır. Ülke genelinde çeşitli kurum ve kuruluşların açtığı kurslardan alınan sertifikaların MEB onaylı olması sağlanarak işaret dili tercümanı sayısının artırılması yönünde önemli bir adım atılmıştır.

SORU 4: Görme ve işitme engellilerin yardımcı kaynaklara, sınıf içinde dağıtılan materyallere, ders sırasında kullanılan harita, küre gibi eğitim gereçlerine erişimi neredeyse olanaksızdır. Bu durumun düzeltilmesine yönelik yapacağınız düzenlemeler nelerdir?

SORU 5: Engellilere yönelik eğitim hizmetleri için gerekli olan özel eğitim uzmanlarını yetiştiren üniversitelerdeki bölümlerin kontenjanları kaç kişidir. Bu sayı engellilerin sayısı düşünüldüğünde yeterli midir? Bu bölümlerin kontenjanlarının artırılmasını düşünmekte misiniz?

CEVAP 4-5: Konu Bakanlığımız görev alanına girmemektedir.

SORU 6: Anayasamızın 67 nci maddesinde "Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır" hükmü bulunmasına rağmen görme engellilerin, Anayasayla teminat altına alınmış olan gizli oy kullanma haklarını kullanmalarına yönelik bir düzenleme halen yapılmamıştır. Görme engellilerin sandık başkanı ya da aile üyelerinden birinin desteğine gerek duymadan seçme hakkını kendi özgür iradesiyle kullanabileceği, örneğin; Braille alfabesiyle oluşturulmuş oy pusulaları ya da elektronik ortamlarda

numaraya göre oy kullanmaları gibi çeşitli alternatiflerle ilgili bir çalışma yürütülmekte midir? Görme engellilerin Anayasayla teminat altına alınmış olan gizli oy kullanma haklarını sağlamak için neler yapacaksınız?

SORU 7: Engelli vatandaşların seçme haklarını kullandıkları seçim, referandum vb. zamanlarda oy kullanacakları yerlere ulaşımalarının sağlanması konusunda herhangi bir düzenleme yoktur. Örneğin 12 Haziran seçimlerinde engelli vatandaşlarımızın seçim sandıklarına erişimi için bir hizmet verilmediği ve engelli vatandaşlarımızın yakınları vasıtasıyla taşınmak suretiyle hoş olmayan görüntülere maruz bırakılarak incitildiği ve rencide edildiği gözlemlenmiştir. Bu konuda herhangi bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 6-7: Özürlü vatandaşlarımızın seçim sürecinde karşılaştığı problemlerin giderilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda;

- Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı'nın 140/I sayılı Genelge'sinde, Mülga Özürlüler İdaresi Başkanlığı veritabanında bilgisi bulunan özürlü bireylerin seçmen kütüğüne işlenerek muhtarlık bölgesi askı listelerinde (Ö) harfi ile gösterileceği ve özürlü ve 75 yaş üstü seçmenlerin oylarını rahatlıkla kullanabilmesi için sandık ataması yapılırken bu durumun göz önünde tutulacağı hüküm altına alınmıştır. Bu uygulama ilk kez 12 Haziran 2011 tarihindeki genel seçimlerde başarı ile hayata geçirilmiştir.
- 298 sayılı "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile özürlü seçmenlerin oylarını bizzat ve gizlilik esaslarına uygun olarak kullanmalarının sağlanması ve özür durumlarına göre oylarını rahatlıkla kullanabilmeleri için seçimin her aşamasında gerekli tedbirlerin alınması hedeflenmektedir.